

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. **All** questions are **compulsory**.
 2. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

- Q.1** Write answer in **not more than two** sentences **20**
- a) Who is Alternate Director?
 - b) When does Transmission of Share takes place?
 - c) What is tenure of appointment of an Auditor?
 - d) Define Debenture.
 - e) What is meant by Dividend?
 - f) What is 'Joint Venture'?
 - g) How can a company alter its name clause?
 - h) Who is 'Authorised Person' under FEMA 1999.
 - i) What is voluntary winding up?
 - j) Give any two instances of current account transaction under FEMA 1999
- Q.2** Write short notes on **any four** of the following: **20**
- a) Distinguish between Private and Public company
 - b) Official Liquidator
 - c) Cumulative and Non-Cumulative shares
 - d) Surrender of shares
 - e) Doctrine of Constructive notice
 - f) Forfeiture of shares
- Q.3** Solve **any two** of the following: **12**
- a) The Directors of a company passed a resolution at a Board Meeting, resolving to make a call on a shareholders. However, the amount of 'call money' and 'the due' date of payment were left blank in the resolution. Later, these blanks were filled by secretary.
 - i. What do you mean by 'call on share'?
 - ii. Will Such a call be valid? Why?
 - b) 'Godavari' Transport Co. created floating charge on the Debentures issued by the company
 - i. Under what circumstances floating charge becomes fixed charge?
 - ii. What remedies are available to the debenture holder, if the company makes default in the payment of the Principal or Interest?
 - c) In the meeting of ABC Co. Ltd proper quorum was present at the beginning. However few members left at the middle of the meeting. It proceeds to business.
 - i. Does the departure of member invalidate the meetings?
 - ii. What is quorum? What should be the quorum for meetings of Public and Private company. If articles of association has no provisions?

Q.4 Answer **any four** the following :

- a) Explain the Doctrine of Indoor Management along with exceptions if any?
- b) Explain the provisions relating to appointment of Auditors?
- c) Define 'Member'? How Membership is acquired and how it is terminated?
- d) What are the compulsory clauses in the Memorandum of Association?
- e) What is winding up of company? What are the grounds under Companies Act, 2013, by which Tribunal may order winding up of a company?
- f) Explain the legal position of Directors?

[वेळ:३ तास]

[पूर्ण गुण :१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. सर्व प्रश्न सोडवा
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

- प्र.१ दोन वाक्यापर्यंत उत्तरे लिहा. २०
- १) पर्यायी संचालक कोण असतो?
 - २) भागाचे प्रेषण कधी केले जाते?
 - ३) लेखापरीक्षकाच्या नेमणुकीचा कालावधी किती असतो?
 - ४) कर्जरोख्याची व्याख्या लिहा
 - ५) लाभांश म्हणजे काय?
 - ६) एकत्र जबाबदारी (संयुक्त उपक्रम) म्हणजे काय?
 - ७) कंपनी आपले नावखंड कसे बदलू शकते?
 - ८) फेमा अंतर्गत 'अधिकृत व्यक्ती' कोण?
 - ९) एचडीक समापण म्हणजे काय?
 - १०) फेमा १९९९ अंतर्गत चालू खात्याच्या व्यवहाराची दोन उदाहरणे द्या.
- प्र.२ कोणत्याही चार टिपा लिहा. २०
- १) खाजगी आणि सार्वजनिक कंपनीतील फरक सांगा.
 - २) कायदेशीर परिणामकारक
 - ३) संचयी आणि असंचयी भाग
 - ४) भागाला स्वाधीन करणे
 - ५) विधायक सूचनेचा सिद्धांत
 - ६) भागांची जप्ती
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १२
- १) संचालक मंडळाच्या बैठकीत कंपनीच्या संचालकांनी एक ठराव पारित केला व त्यामध्ये भागधारकाकडून मागणी केली. परंतु 'मागणीची रक्कम' आणि 'रक्कम भरण्याची शेवटची तारीख' ठरावात रिकामी ठेवण्यात आली. नंतर सचिवाने ती रिकामी जागा भरली.
 - i. भागाची मागणी म्हणजे काय?
 - ii. अशी भागाची मागणी वैध आहे का?
 - २) 'गोदावरी' ट्रान्सपोर्ट कंपनीने आपल्या ऋणपत्रकांवर तरता प्रभार (Floating charge)

निर्माण केला आहे. खालील उत्तरे लिहा

- i. कोणत्या परीस्थितीत तरता प्रभार हा निश्चित प्रभार बनतो?
 - ii. जर कंपनीने मुद्दल अथवा व्याज देण्यात कचराई केली तर ऋणपत्रधारकाचे हक्क काय असतात?
- 3) 'अ ब क' ही एक मर्यादित कंपनी आहे. या कंपनीच्या सभेमध्ये सुरवातीला गणपूर्ती हजार होती. कंपनीच्या व्यवसायाबाबत प्रक्रिया चालू असताना काही सभासद सभेच्या मधील कालावधीत सभा सोडून निघून गेले.
- i. सदर सभासद निघून गेल्याने सभा बेकायदेशीर होऊ शकते का?
 - ii. गणपूर्ती म्हणजे काय? जर नियमावली अंकांमध्ये गणपूर्ती बाबत कलम नसेल तर सार्वजनिक आणि खाजगी कंपनीच्या सभेसाठी गणपूर्ती किती असते?

प्र.४ कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

४८

- १) 'अंतर्गत व्यवस्थापनेचा' सिद्धांत स्पष्ट करा व त्यात काही अपवाद असल्यास लिहा.
- २) लेखापरिक्षकाच्या नियुक्तीबाबत तरतुदी स्पष्ट करा.
- ३) सदस्याची व्याख्या लिहा. सदस्यत्व कसे प्राप्त केले जाते व ते कसे संपते हे सुद्धा स्पष्ट करा.
- ४) संस्थापन समयलेखात सक्तीचे खंड कोण कोणते आहेत? कोणत्या पद्धतीने आणि कितपत कंपनी हे खंड बदलू शकते?
- ५) कंपनीचे समापण म्हणजे काय? कंपनी अधिनियम २०१३ प्रमाणे कंपनी समापण करण्याचे न्यायाधिकरण कोणत्या मुद्द्यांच्या आधारे आदेश देऊ शकते?
- ६) संचालकाचे कायदेशीर स्थान स्पष्ट करा.